

De afdeling Infectieziektebestrijding (IZB) van GGD Haaglanden werkt aan:

- het vroegtijdig opsporen, behandelen en beschermen tegen infectieziekten;
- het voorkomen en van verdere verspreiding van infectieziekten;
- het vergroten van de kennis om de kans op infectieziekten te verminderen.

Inleiding

GGD Haaglanden heeft meerdere wettelijke taken op grond van de Wet Publieke Gezondheid (Wpg). Eén daarvan is bron- en contactonderzoek. Dit betekent dat een meldingsplichtige ziekte in de regio gemeld moet worden bij GGD Haaglanden. Vervolgens wordt onderzoek gedaan naar de besmettingsbron en de contacten om verdere verspreiding te voorkomen. Een speciale categorie betreft de 'artikel 26 Wpg meldingen'. Dit zijn meldingen van instellingen waar kwetsbare personen wonen of verblijven, zoals kindercentra, basisscholen en ziekenhuizen. Meer informatie over meldingsplichtige infectieziekten en infectieziekten in het algemeen is te vinden op de website van het RIVM, www.rivm.nl.

Covid-19

Het jaar 2020 is voor infectieziektebestrijding een bijzonder en hectisch jaar geweest en werd gedomineerd door de corona pandemie. Op 28 februari heeft de GGD Haaglanden de eerste melding ontvangen. Daarna steeg het aantal meldingen snel. Na de eerste golf in het voorjaar en een relatief rustige zomer zijn de aantallen meldingen in het najaar weer fors gestegen met een piek van meldingen in december. In totaal heeft de GGD 57.735 meldingen van het corona virus in 2020 ontvangen. Vanwege het veranderde testbeleid in de loop van het jaar zijn de maandcijfers niet één op één met elkaar te vergelijken. Waarschijnlijk zijn er in het voorjaar veel meer mensen besmet geweest, maar kwam dit niet naar voren door het geringe aantal testen.

In deze thermometer infectieziekten zullen de Covid-19 cijfers niet worden meegenomen en zal er zoals voorgaande jaren gericht worden op de reguliere meldingsplichtige infectieziekten. Hiervoor is gekozen vanwege de hoeveelheid meldingen van Covid-19, 57.735 tegenover slechts 299 reguliere meldingsplichtige infectieziekten.

Meldingsplichtige infectieziekten

Vanwege het Covid-19 virus en de daarvoor getroffen beheersmaatregelen is er dit jaar een grote daling zichtbaar in het aantal meldingen van meldingsplichtige infectieziekten. Het aantal meldingen, exclusief Covid-19, is in 2020 gedaald naar 299. In 2019 waren er nog 816 meldingen, een daling van 63%. Deze daling wordt voornamelijk veroorzaakt door de algemene hygiëne-adviezen en landelijke maatregelen zoals de lockdown in Nederland, waardoor er ook voor andere infectieziekten een kleinere kans op transmissie is. Daarnaast is de gezondheidszorg een periode voor niet-spoed geminimaliseerd. Hierdoor zijn er bijvoorbeeld minder onderzoeken op hepatitis B en C verricht. Tot slot is er door het minder reizen ook een vermindering in het aantal geïmporteerde infectieziekten, zoals malaria en shigellose. Ziekten zoals Legionellose en E.coli, welke niet van mens-op-mens worden overgedragen zijn stabiel gebleven.

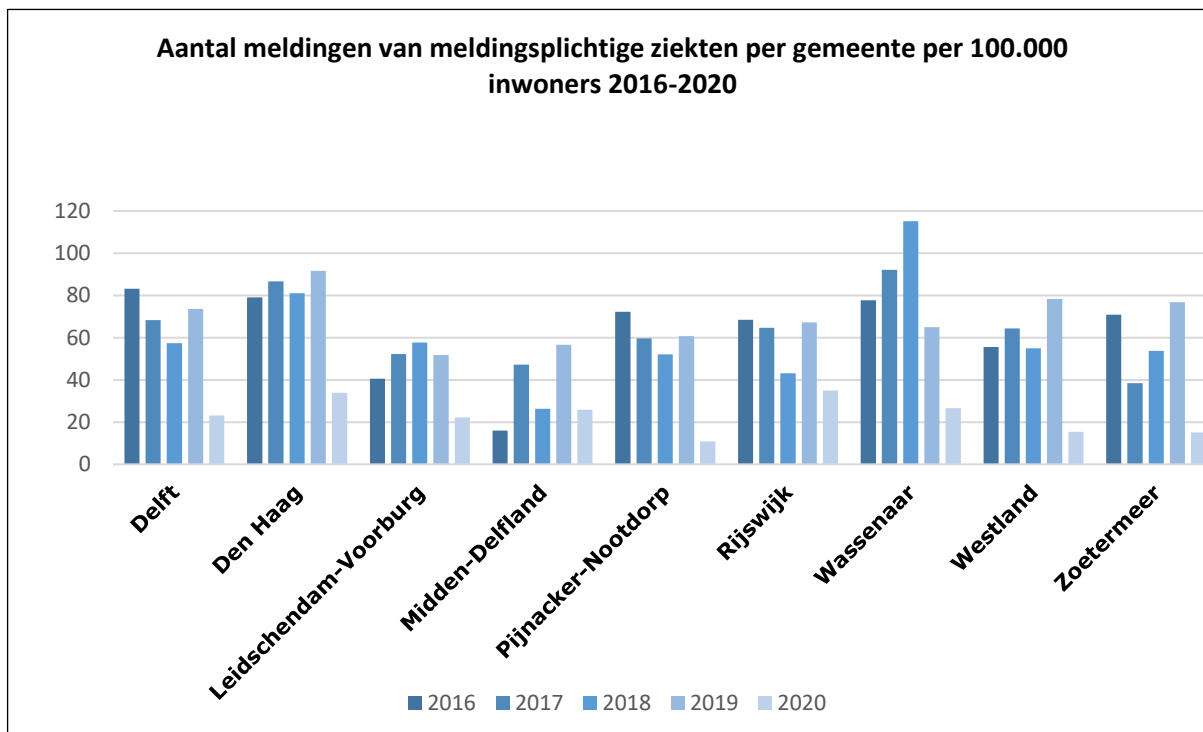
Het aantal meldingen van meningokokkenziekte is in 2020 afgenomen ten opzichte van 2019, waarbij er in 2020 slechts één keer type W is aangetoond. Dit is in lijn met de landelijke daling van meningokokken W.

Meldingsplichtige infectieziekte	Aantal 2019	Aantal 2020
Hepatitis B (chronisch en acuut)	135	89
Kinkhoest	400	65
Hepatitis C (chronisch en acuut)	52	26
Legionellose	27	24
Shigellose	54	16
STEC/E. coli	15	15
CPE	15	13
Malaria	19	7
Bof	7	5
Listeriose	4	5
Invasie pneumokokken (bij kinderen)	4	5

Figuur 1. Meestvoorkomende meldingen meldingsplichtige infectieziekten 2019 en 2020

Meldingsplichtige infectieziekten per gemeente

GGD Haaglanden krijgt meldingen over inwoners uit de 9 gemeenten in haar regio. In de figuur hieronder is het aantal meldingen in de afgelopen 5 jaar per gemeente weergegeven. Het gaat om het aantal meldingen per 100.000 inwoners. Onderlinge gemeenten zijn moeilijk met elkaar te vergelijken, omdat het aantal meldingen afhankelijk is van specifieke kenmerken van een gemeente, zoals bevolkingsdichtheid, leeftijdsopbouw en vaccinatiegraad. Bij kleinere gemeenten fluctueert het aantal meldingen over de jaren meer, omdat een melding meer of minder op deze kleine aantallen een heel ander beeld geeft. Zo waren er in Midden-Delfland in 2020 5 meldingen en varieerde het aantal meldingen in de afgelopen jaren tussen 3 en 11 meldingen.

Figuur 2. Aantal meldingsplichtige ziekten per gemeente per 100.000 inwoners 2016 t/m 2020

Vragen en meldingen vanuit instellingen

In 2020 heeft GGD Haaglanden 728 meldingen uit instellingen (artikel 26 Wpg) ontvangen, dit is een forse stijging ten opzichte van 2019 waarin GGD Haaglanden slechts 237 meldingen uit instelling

ontvangst. Ruim 80% hiervan betrof luchtwegklachten (COVID-19 of COVID-19 gerelateerde klachten). Wanneer luchtwegklachten buiten beschouwing worden gelaten, zijn er slechts 112 meldingen, een flinke daling ten opzichte van 2019.

Vanwege de sluitingen van kinderopvang en scholen kwamen deze meldingen in maart en april vooral uit de langdurige zorg. Sinds de zomer komen er weer meldingen uit zowel de kinderopvang, onderwijs en zorginstellingen. Naast Covid-10 worden voornamelijk uitbraken van gastro-enteritis en huidaandoeningen gemeld, hoewel het aantal meldingen voor deze aandoeningen lager ligt dan in 2019. Scabies blijft verder voor zorginstellingen een terugkerend en hardnekkig probleem. Het grootste aantal meldingen kwam vanuit AWBZ Zorginstellingen (303). Het grootste aantal meldingen exclusief luchtwegklachten kwam vanuit de kinderopvang, waarbij de meeste voorkomende vragen betrekking hadden op huiduitslag/exanthenen (40) en Gastro-enteritis (22).

Publieksfunctie

De afdeling IZB heeft een grote publieksfunctie en is in 2020 2286 keer direct benaderd voor vragen rondom infectieziekten buiten de diverse door de GGD ingestelde corona call centers om. In 2019 was dit 1657 keer, een stijging van 38%. 1654 keer waren deze vragen aan de afdeling corona gerelateerd. Verder gingen vragen over tal van infectieziekten of onderwerpen gerelateerd aan infectieziekten, zoals vaccinaties, hepatitis, scabiës, rabiës, besmettingsaccidenten en Bijzonder Resistente Micro-organismen (BRMO en MRSA). In de figuur hieronder staan het aantal vragen in 2019 en 2020 die meer dan 10 keer zijn gesteld.

Figuur 3. Onderwerpen van vragen aan de afdeling IZB (>10) 2020 en 2019 (Exclusief Covid-19)

